

VENDIM
Nr. 646, datë 22.11.2023

**PËR MIRATIMIN E RREGULLAVE DHE TË PROCEDURAVE PËR KRIJIMIN
E SISTEMIT TË GJURIMIT DHE TË IDENTIFIKIMIT TË LËNDËVE PLASËSE
PËR PËRDORIM CIVIL¹**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 6, të nenit 14, të ligjit nr. 74/2021, “Për hedhjen në treg dhe mbikëqyrjen e lëndëve plasëse për përdorim civil”, me propozimin e ministrit të Mbrojtjes, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e rregullave dhe të procedurave për krijimin e sistemit të gjurmimit dhe të identifikimit të lëndëve plasëse për përdorim civil, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi dhe është pjesë përbërëse e tij.

2. Operatorët ekonomikë në fushën e lëndëve plasëse për përdorim civil duhet të ngrenë sistemin e gjurmimit dhe të marrin masa për zbatimin e neneve 3, pika 6, 13 dhe 14, të tekstit bashkëlidhur këtij vendimi, brenda një viti nga hyrja në fuqi e këtij vendimi.

3. Vendimi nr. 675, datë 28.9.2016, i Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e rregullave dhe të procedurave për krijimin e sistemit të gjurmimit dhe të identifikimit të lëndëve plasëse për përdorim civil”, shfuqizohet.

4. Ngarkohen Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve dhe struktura përgjegjëse në ministrinë që mbulon çështjet e energjisë dhe mineraret për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTËR
Belinda Balluku

RREGULLAT DHE PROCEDURAT
PËR KRIJIMIN E SISTEMIT TË GJURIMIT DHE TË IDENTIFIKIMIT TË LËNDËVE
PLASËSE PËR PËRDORIM CIVIL

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti

Objekti i këtyre rregullave dhe procedurave është ngritja e një sistemi të harmonizuar për identifikimin unik dhe gjurmueshmërinë e lëndëve plasëse për përdorim civil.

Neni 2

Fusha e zbatimit

1. Këto rregulla dhe procedura zbatohen për të gjitha lëndët plasëse për përdorim civil, që prodhohen/importohen/eksportohen në Republikën e Shqipërisë.

2. Këto rregulla dhe procedura nuk zbatohen, për:

a) lëndët plasëse për përdorim civil që transportohen e shpërndahen të paambalazuara ose në

¹ Ky vendim përaftron pjesërisht direktivën e Komisionit 2008/43/KE, datë 4 prill 2008, “Për ngritjen, sipas direktivës së Këshillit 93/15/KEE, të një sistemi të identifikimit dhe gjurmimit të lëndëve plasëse për përdorim civil”, e konsoliduar (OJ L 094, 5.4.2008, p. 8), e amenduar me direktivën e Komisionit 2012/4/EU, të datës 22 shkurt, CELEX nr. 32012L0004, OJ L 50, 23.2.2012, f. 18.

autopompa, me qëllim shkarkimin e tyre direkt në vendin e shpërthimit;

b) lëndët plasëse për përdorim civil të prodhuara në vendin ku do të realizohet shpërthimi, të cilat përdoren po atje, menjëherë pas prodhimit;

c) municionet;

ç) ndezës të sigurt, të cilët janë tip kordon, që shërbejnë si mjete iniciuese joshpërthyes;

d) ndezësit e sigurt (fitilat e sigurisë), tuba përcjellës, të cilët përbëhen nga një bërthamë e hollë e grimcuar baruti të zi, rrethuar nga një material tekstil fleksibël, me një ose më shumë veshje mbrojtëse të jashtme, të cilat, kur ndizen, digjen me një shpejtësi të paracaktuar, pa asnjë efekt shpërthyes të jashtëm;

dh) kapsollat ndezëse në formë kapaku, të cilat përbëhen nga një mbulesë metalike ose plastike, me sasi të vogël përzierjeje eksplozivi fillestar, lehtësisht të ndezshme me një goditje dhe që shërben si element ndezës në fishekët e armëve të vogla ose në kapsollat ndezëse për mbushje shtytëse.

KREU II IDENTIFIKIMI I PRODUKTTIT

Neni 3 Identifikimi unik

1. Operatorët ekonomikë, të cilët prodhojnë, importojnë lëndë plasëse për përdorim civil ose montojnë detonatorë, duhet të vendosin në lëndët plasëse dhe në çdo njësi, sado të vogël, paketimi numrin e identifikimit unik (NIU).

Kur një lëndë plasëse u nënshtrohet proceseve të mëtejshme të prodhimit, prodhuesve nuk u kërkohet që të vendosin në lëndën plasëse NIU të ri, përveç rasteve kur identifikimi unik fillestar nuk është më i shënuar, sipas nenit 4 të këtij akti.

2. Vendosja e NIU-t nga ana e Autoritetit të Kontrollit Shtetëror të Eksporteve (AKSHE) nuk do të aplikohet për rastet kur lënda plasëse prodhohet për qëllime eksporti dhe kur ky numër është vendosur sipas kërkesave të vendit importues, i cili lejon gjurmueshmërinë e lëndës plasëse ose numri NIU i është vendosur një prodhuesi apo importuesi nga një vend anëtar i Bashkimit Evropian. Në këtë rast, prodhuesi ose importuesi vendos raportin NIU-n pranë AKSHE-së në Ministrinë e Mbrojtjes.

3. Numri i identifikimit unik përfshin komponentët e përshkruar në shtojcën nr. 1, që i bashkëlidhet këtij akti dhe është pjesë përbërëse e tij.

4. Çdo vendi prodhimi lëndësh plasëse për përdorim civil në Republikën e Shqipërisë do t'i atribuohet një kod treshifror nga AKSHE-ja.

5. Nëse vendi i prodhimit është jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë dhe prodhuesi kryen aktivitet në Republikën e Shqipërisë, është vetë prodhuesi që kontakton me AKSHE-n për pajisjen me NIU.

Nëse vendi i prodhimit është jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë dhe prodhuesi nuk kryen aktivitet në Republikën e Shqipërisë, atëherë është importuesi ai i cili kontakton me AKSHE-n për pajisjen me NIU.

6. Shpërndarësit, të cilët riambalazhojnë lëndët plasëse për përdorim civil, të sigurohen që lëndëve plasëse dhe njërive më të vogla të ambalazhimit t'u vendoset NIU.

Neni 4 Shënjimi dhe ngjitja

Numri i identifikimit unik shënjohet ose ngjitet mirë në çdo njësi, në një mënyrë të tillë që të mos hiqet më dhe të lexohet qartë.

Neni 5 Lëndët plasëse të ambalazhuara dhe lëndët plasëse në thasë

Për lëndët plasëse të ambalazhuara dhe ato në thasë, NIU përbëhet nga një etiketë ngjitëse ose printim/vulosje direkte mbi çdo paketim ose thes. Etiketa vendoset edhe mbi çdo arkë me lëndë plasëse të ambalazhuar.

Përveç kësaj, operatorët ekonomikë mund të përdorin një etiketë elektronike inerte pasive, që ngjitet mbi çdo ambalazhim ose thes me lëndë plasëse. Etiketa elektronike vendoset edhe mbi çdo arkë me lëndë plasëse të paketuar.

Neni 6

Lëndët plasëse me dy përbërës

Për lëndët plasëse me dy përbërës, NIU përbëhet nga një etiketë ngjitëse ose printim/vulosje direkte mbi njësinë më të vogël të ambalazhimit që përmban dy komponentët.

Neni 7

Detonatorët e thjeshtë

Për detonatorët e thjeshtë, NIU përbëhet nga një etiketë ngjitëse ose printim/vulosje direkte në skeletin e detonatorit. Etiketa vendoset edhe mbi çdo arkë me detonatorë të thjeshtë.

Përveç kësaj, operatorët ekonomikë mund të përdorin një etiketë elektronike inerte pasive, që ngjitet mbi çdo detonator të thjeshtë. Etiketa elektronike vendoset edhe mbi çdo arkë me detonatorë të thjeshtë.

Neni 8

Detonatorët elektrikë, joelektrikë dhe elektronikë

Për detonatorët elektrikë, joelektrikë dhe elektronikë, NIU përbëhet nga një etiketë ngjitëse, e cila vendoset mbi tel ose tub apo nga një etiketë ngjitëse ose printim/vulosje direkte mbi skeletin e detonatorit. Etiketa vendoset edhe mbi çdo arkë me detonatorë.

Përveç kësaj, operatorët ekonomikë mund të përdorin një etiketë elektronike inerte pasive që ngjitet mbi çdo detonator. Etiketa elektronike vendoset edhe mbi çdo arkë me detonatorë.

Neni 9

Ndezësit dhe përforcuesit shtytës

Për ndezësit, përveç atyre të përmendur në pikën 2, të nenit 2, të këtij akti, dhe përforcuesit shtytës, NIU përbëhet nga një etiketë ngjitëse ose printim/vulosje direkte mbi këta ndezës dhe përforcues shtytës. Etiketa vendoset edhe mbi çdo arkë me ndezës dhe përforcues shtytës.

Përveç kësaj, operatorët ekonomikë mund të përdorin një etiketë elektronike inerte pasive, që ngjitet mbi çdo ndezës dhe përforcues shtytës, dhe një etiketë tjetër mbi çdo arkë me ndezës dhe përforcues shtytës.

Neni 10

Fitilat detonantë

Për fitilat detonantë, NIU përbëhet nga një etiketë ngjitëse ose printim/vulosje direkte mbi bobinë. NIU shënjohehet çdo 5 metra, në të dyja anët e mbështjellësit të jashtëm të fitilit ose në shtresën plastike të brendshme, e cila gjendet menjëherë nën fibrat e jashtme të fitilit. Etiketa vendoset edhe mbi çdo arkë të fitilit detonant.

Përveç kësaj, operatorët ekonomikë mund të përdorin një etiketë elektronike inerte pasive të futur brenda fitilit. Etiketa elektronike vendoset edhe mbi çdo arkë me fitil.

Neni 11

Kutitë dhe cilindrat që përmbajnë lëndë plasëse

Për kutitë dhe cilindrat që përmbajnë lëndë plasëse, NIU përbëhet nga një etiketë ngjitëse ose printim/vulosje direkte mbi kutinë ose cilindrin që përmban lëndën plasëse.

Përveç kësaj, operatorët ekonomikë mund të përdorin një etiketë elektronike inerte pasive, që ngjitet mbi çdo kuti ose cilindër.

Neni 12

Kopje të etiketës origjinale

Operatorët ekonomikë mund të ngjisin kopje, që mund të hiqen, të etiketës origjinale në lëndët plasëse që do të përdoren nga klientët e tyre. Për të parandaluar keqpërdorimin, këto kopje shënjohen në mënyrë të dukshme si kopje të origjinale.

KREU III

MBLEDHJA E TË DHËNAVE DHE REGJISTRIMI

Neni 13

Mbledhja e të dhënave

1. Operatorët ekonomikë në fushën e prodhimit, importimit, eksportimit, përdorimit dhe asgjësimit të lëndëve plasëse për përdorim civil duhet të krijojnë dhe të mbajnë një sistem për mbledhjen e të dhënave, në lidhje me lëndët plasëse për përdorim civil, duke përfshirë NIU-n e tyre në çdo fazë të posedimit të këtyre mallrave, nga prodhimi, importimi, hedhja në treg për herë të parë dhe deri te përdorimi i fundit i tyre ose përfundimi i ciklit të tyre jetësor.

2. Sistemi i mbledhjes së të dhënave duhet të jetë i tillë që t'u lejojë subjekteve dhe autoriteteve shtetërore gjurmimin e lëndëve plasëse, në mënyrë që poseduesit e lëndëve plasëse të mund të identifikohen në çdo kohë.

3. Operatorët ekonomikë, që operojnë në fushën e prodhimit, importimit, eksportimit, përdorimit dhe asgjësimit të lëndëve plasëse për përdorim civil detyrohen që të ruajnë të dhënat e mbledhura, duke përfshirë NIU-n, për një periudhë 10-vjeçare pas blerjes, shitjes, përdorimit e asgjësimit ose, kur dihet, pas përfundimit të ciklit jetësor të lëndës plasëse edhe nëse këto subjekte e kanë ndaluar veprimtarinë e tregtimit.

Neni 14

Detyrimet e operatorëve ekonomikë

Operatorët ekonomikë, që operojnë në fushën e prodhimit, importimit, eksportimit, përdorimit dhe asgjësimit të lëndëve plasëse për përdorim civil duhet të përmbushin këto detyrime:

1. Të regjistrojnë të gjithë NIU-të e lëndëve plasëse, së bashku me të gjitha informacionet përkatëse, duke përfshirë llojin e lëndës plasëse, shoqërinë ose personin, të cilit i jepet në ruajtje;

2. Të regjistrojnë vendndodhjen e çdo lënde plasëse ndërkohë që lënda plasëse është në zotërimin ose ruajtjen e tyre, derisa ajo të transferohet drejt një subjekti tjetër ose të përdoret;

3. Të testojnë, në intervale të rregullta, sistemin për mbledhjen e të dhënave, me qëllim që të sigurohen që ai të mbetet i vlefshëm e të sigurohen për cilësinë e të dhënave të regjistruara;

4. Të ruajnë dhe të mirëmbajnë të dhënat e mbledhura, duke përfshirë NIU-të për periudhën e specifikuar në pikën 3, të nenit 13, të këtij akti;

5. Të mbrojnë të dhënat e mbledhura nga dëmtimi ose shkatërrimi i paqëllimshëm apo keqdashës;

6. T'u japin autoriteteve kompetente (AKSHE-së, Policisë së Shtetit, strukturës përgjegjëse në ministrinë për energjinë e çështjet minerare dhe organeve të tjera ligjzbatuese), me kërkesën e tyre, informacione që lidhen me origjinën e vendndodhjen e çdo lënde plasëse, në çdo fazë të posedimit të tyre, nga prodhimi, importimi, hedhja në treg për herë të parë dhe deri te përdorimi i fundit i tyre;

7. T'u japin autoriteteve kompetente (AKSHE-së, Policisë së Shtetit dhe strukturës përgjegjëse në

ministrinë për energjinë dhe çështjet minerare) emrin dhe të dhënat e kontaktit të një personi që mund të japë informacionin e përshkruar në pikën 5, të këtij neni, edhe jashtë orarit normal të punës.

Për qëllimet e pikës 4, të këtij neni, operatori ekonomik, në rastin e lëndëve plasëse të prodhuara ose të importuara përpara datës së hyrjes në fuqi të këtyre rregullave dhe procedurave, duhet të mbajë të dhëna në përputhje me dispozitat e legjislacionit të brendshëm në fuqi.

KREU IV DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 15

Detyrat e strukturave përgjegjëse

AKSHE-ja është organi shtetëror përgjegjës për kontrollin e zbatueshmërisë së dispozitave të këtyre rregullave dhe të procedurave nga importuesit e prodhuesit e lëndëve plasëse për përdorim civil.

Struktura përgjegjëse në ministrinë që mbulon çështjet e energjisë dhe mineraret është organi shtetëror përgjegjës për kontrollin e zbatueshmërisë së dispozitave të këtyre rregullave dhe procedurave nga ana e operatorëve ekonomikë, pjesë të zinxhirit të furnizimit (shpërndarësit, përdoruesit) për vendosjen në treg të lëndëve plasëse për përdorim civil.

Strukturat e përcaktuara në këtë nen ushtrojnë kontrolle periodike tek operatorët ekonomikë, për verifikim e mbajtjes së rregullt të sistemit të mbledhjes së të dhënave.

Neni 16

Sanksione

Në rast të mosrespektimit të detyrimeve të përcaktuara në nenet 13 e 14 të këtij akti, AKSHE-ja merr vendim për pezullimin e licencës së importit, eksportit dhe të prodhimit të lëndëve plasëse për përdorim civil, deri në marrjen e masave nga operatori ekonomik për rregullimin e gjendjes që çoi në marrjen e vendimit për pezullimin e licencës.

Në rast se operatori ekonomik nuk merr masa brenda një periudhe 3-mujore, atëherë AKSHE-ja merr vendim për heqjen e licencës së importit, eksportit dhe të prodhimit të lëndëve plasëse për përdorim civil.

Në rast të mosrespektimit të detyrimeve të përcaktuara në nenet 13 e 14 të këtij akti, struktura përgjegjëse në ministrinë për energjinë dhe çështjet minerare merr vendim për pezullimin e lejes së përdorimit të lëndëve plasëse për përdorim civil, deri në marrjen e masave nga operatori ekonomik për rregullimin e gjendjes që çoi në marrjen e vendimit për pezullimin e lejes.

Në rast se operatori ekonomik nuk merr masa brenda një periudhe 3-mujore, atëherë struktura përgjegjëse në ministrinë për energjinë dhe çështjet minerare merr vendim për heqjen e lejes së përdorimit të lëndëve plasëse për përdorim civil.

SHTOJCA NR. 1

Numri i identifikimit unik përfshin:

1. Një pjesë të lexueshme të identifikuesit, e cila përmban:
 - a) emrin e prodhuesit;
 - b) një kod alfanumerik, që përmban:
 - i. dy shkronja që identifikojnë shtetin (vendin e prodhimit ose të importit);
 - ii. tri shifra që identifikojnë emrin e vendit të prodhimit (të caktuara me urdhër të kryetarit të AKSHE-së);
 - iii. kodin unik të produktit dhe informacionet logjistike të përgatitura nga prodhuesi.
2. Një identifikues elektronik të lexueshëm në formatin e barkodit dhe/ose kodit të matricës, që lidhet drejtpërdrejt me kodin alfanumerik të identifikimit.

Shembull

Për artikujt që janë shumë të vegjël për t'u ngjitur kodin unik të produktit dhe informacionin logjistik të përgatitur nga prodhuesi, informacioni në zbatim të nënndarjeve “i” e “ii”, të shkronjës “b”, të pikës 1, të kësaj shtojce, konsiderohet i mjaftueshëm.

Për artikujt që janë tepër të vegjël e ku nuk mund të ngjitet as informacioni sipas nënndarjeve “i” e “ii”, të shkronjës “b”, të pikës 1, të kësaj shtojce, ose kur, për shkak të formës ose të dizajnit të tyre, është teknikisht e pamundur të ngjitet identifikuesi unik, atëherë identifikuesi unik ngjitet në njësinë më të vogël të ambalazhimit. Njësia më e vogël e ambalazhimit mbyllet me vulë/plumbçe/etiketë ndërmjetëse.

Mbi çdo detonator të zakonshëm ose përforcues shtytës që bën pjesë në përjashtimin e përcaktuar në paragrafin e dytë të kësaj pike, informacioni sipas nënndarjeve “i” e “ii”, të shkronjës “b”, të pikës 1, shënohet mbi njësinë më të vogël të ambalazhimit, në mënyrë të qëndrueshme dhe qartësisht të lexueshme. Në njësinë më të vogël të ambalazhimit shënohet edhe numri i detonatorëve të zakonshëm dhe i përforcuesve shtytës që ajo përmban.

Mbi çdo fitil detonues, që bën pjesë në përjashtimin e përcaktuar në paragrafin e dytë të kësaj pike, NIU shënohet mbi bobinë dhe, kur është e mundur, mbi njësinë më të vogël të ambalazhimit.